

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för pedagogik och lärande

2UVÅ12 Skolväsendets historia, värdegrund och samhällsliga villkor för ämneslärare - inriktning gymnasieskolan, 7,5 högskolepoäng

School System, History, Fundamental Values and Social Conditions - for Subject Teachers to Upper Secondary School, 7.5 credits

Huvudområde

Didaktik

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G2F

Fastställande

Fastställd av Fakulteten för samhällsvetenskap 2019-09-04

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2020

Förkunskaper

Grundläggande behörighet.

Ämnesstudier omfattande 60 hp i ett ämne inom ämneslärarutbildningen eller motsvarande.

Mål

Efter avslutad kursen ska studenten kunna:

- redogöra för det svenska skolväsendet, dess tillkomst och utveckling samt de samhällsliga förutsättningarna för denna process
- beskriva skolväsendets politiska och professionella styrning
- med utgångspunkt i barnkonventionen och skolans styrdokument problematisera och kommunicera skolans värdegrund med särskilt fokus på grundläggande demokratiska värderingar, mänskliga rättigheter, hållbar utveckling, jämställdhet och likabehandling
- relatera det didaktiska uppdraget som ämneslärare till skolans organisation och verksamhet

Innehåll

Kursen innehåller två delmoment, ett historiskt och ett utbildningsvetenskapligt. Skolväsendets historia behandlas i relation till relevanta samhällsförändringar. I detta belyses även lärarrollens föränderlighet. Skolans dubbla roll som utbildare och fostrare av samhällsmedborgare diskuteras och problematiseras. Utifrån grundläggande demokratiteori läggs särskild vikt vid skolans demokratiuppdrag samt villkoren för skolans politiska och professionella styrning. De studerande tränas i en kritisk analys av skolans värdegrund utifrån de utmaningar som uppstår i mötet mellan lärare, elev och samhälleliga intressen.

Utbildningens demokratiska uppdrag diskuteras med utgångspunkt i värnandet om de mänskliga rättigheterna, värdegrundsfrågor och skolväsendets bidrag till kunskaper om ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar utveckling. Frågor om klass, etnicitet och kön belyses ur ett historiskt och nutida perspektiv. Kursen behandlar hur de institutionella sammanhangen påverkar organiseringen av utbildning, såväl vad gäller verksamheten i stort, som på ett mer vardagligt plan i form av rutiner, regler, traditioner och perspektiv.

Professionsbas och professionell progression

Kursen introducerar skolan som arbetsplats och samhällelig institution. Här läggs en utbildningsvetenskaplig grund där läraruppdraget belyses och diskuteras.

Vetenskapligt förhållningssätt och progression

De studerandes befintliga vetenskapliga kunskaper fördjupas och breddas i utbildningsvetenskaplig riktning genom kritiskt förhållningssätt, reflektion och problematisering.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar och seminarier.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. Det historiska delmomentet omfattande 2 hp examineras genom seminarier och en skriftlig inlämningsuppgift. Det utbildningsvetenskapliga delmomentet omfattande 5,5 hp examineras genom seminarier och en salstentamen. För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda. För betyget Väl godkänd krävs betyget Väl godkänd på salstentamen.

Förnyad examination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet.

Om universitetet beslutat att en student har rätt till särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att ge ett anpassat prov eller att studenten genomför provet på ett alternativt sätt.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs kursvärdering. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle erhåller återkoppling vid kursstart. Kursvärdering genomförs anonymt.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i en examen tillsammans med följande kurser som helt eller delvis överlappar innehållet i denna kurs: 2UVÄ02, Skolväsendets historia, värdegrund och samhälleliga villkor för ämneslärare - inriktning gymnasieskolan, 7,5 hp.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Colnerud, Gunnel (senaste upplagan). Värdegrund som pedagogisk praktik och forskningsdiskurs. I: *Pedagogisk forskning i Sverige*. Årg 9, nr 2, s. 81-98 (18 s.).

Deng, Zongyi & Luke, Allan (2008). Subject matter. Defining and theorizing school subjects. I: Connelly, Michael (Ed). *The SAGE Handbook of Curriculum and Instruction*. Thousand Oaks: Sage Publication. Tillgänglig på Internet

Ekman, Joakim & Pilo, Lena (2012). *Skolan, demokratin och de unga medborgarna*. Stockholm: Liber (200 s).

Elenius, Lars (2016). "Tornedalens skola i den etniskt neutrala nationalstaten". I: *Vägval i skolans historia* nr 3/2016. 6 s. Tillgänglig på Internet.

Florin, Christina (2009). Bitter rot eller ljufva frukter? Om kön, utbildning och modernitet. I: *Historien, barnen och barndomarna: vad är problemet? En vänbok till Bengt Sandin*. Sid. 101-124. Linköping (24 s.).

Ingvar, Martin (2010). *Biologiska skillnader mellan flickor och pojkar*. (SOU 2010:52). Stockholm: Fritzes.

Kimmel, Michael (2010). *Pojkar och skolan: Ett bakgrundsdocument om "pojkkrisen"* (SOU 2010:53). Stockholm: Fritzes.

Lindensjö, Bo. (1999). *Demokrati. Demokrati och medborgarskap*. Demokratiutredningens forskarvolym II. (SOU 1999:77). Stockholm: Fakta info direkt, s. 11-34 (24 s.).

Lindensjö, Bo & Lundgren, Ulf P. (2000). *Utbildningsreformer och politisk styrning*. Stockholm: HLS förlag

Lundgren, Ulf P, Säljö, Roger & Liberg, Caroline (red) (senaste upplagan). *Lärande, skola, bildning - grundbok för lärare*. Stockholm: Natur & Kultur, kap. 1-4, 12-14 och 19-20.

Myndigheten för skolutveckling (2005). *Lärande om hållbar utveckling*. Stockholm: Liber, (21 s). Kan hämtas från www.skolverket.se

Nordin, Andreas (2016). Romer i kommunal skolpolitik 1950-1970: Exempel från två kommuner. I: *Vägval i skolans historia* nr 3/2016. 7 s. Tillgänglig på Internet

Sandin, Bengt (2003). Skolan, barnen och samhället - i ett historiskt perspektiv. I: *Kobran, nallen och majjen. Tradition och förnyelse i svensk skola och skolforskning*. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling (16 s).

Sjögren, David (2016). Nomadskolans införande, genomförande och innehåll. I: *Vägval i skolans historia* nr 3/2016. 5 s. Tillgänglig på Internet.

Säfström, Carl Anders (2002). Den demokratiska medborgaren går i skolan. I: *Framtider* 3(2). Institutet för framtidsstudier, s. 10-15 (6 s.).

Artiklar om ca 250 sidor tillkommer.

Referenslitteratur:

Aktuella styrdokument för den verksamhet som utbildningen inriktas emot.